

**Институт БиоСенс – Истраживачко развојни институт за информационе
технологије биосистема**

ПРАВИЛНИК О ЗАШТИТИ ПОСЛОВНЕ ТАЈНЕ

Број: 954/01-8/2026
Датум: 31. март 2026.

На основу члана 40. Статута Института БиоСенс, а у складу са одредбама Закона о заштити пословне тајне ("Службени гласник РС", бр. 53/2021), Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 49/2019 и 108/2025) и Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“ бр. 120/2004-5, 54/2007-3, 104/2009-25, 36/2010-10,105/2021-8), директор Института БиоСенс дана 31. марта 2026. године, доноси:

ПРАВИЛНИК О ЗАШТИТИ ПОСЛОВНЕ ТАЈНЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се категорије информација које се сматрају пословном тајном Института БиоСенс (у даљем тексту: Институт), процедуре за њихово означавање, чување и приступ. Правилник поставља оквир за поступање у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, уважавајући специфичности научноистраживачког рада дефинисане Законом о науци и истраживањима.

Члан 2.

У складу са чланом 2. Закона о заштити пословне тајне, пословном тајном Института сматрају се информације које испуњавају следеће критеријуме:

1. **Тајност:** Информације нису у целини или у погледу структуре и скупа њихових саставних делова општепознате или лако доступне лицима која уобичајено долазе у контакт са таквом врстом информација.
2. **Комерцијална вредност:** Информације имају стварну или потенцијалну комерцијалну или истраживачку вредност управо зато што представљају тајну.
3. **Разумне мере:** Институт је предузео адекватне техничке, организационе и правне мере како би сачувао њихову тајност.

Информације које чине пословну тајну обухватају знање и искуство (know-how), пословне информације (буџети, уговори) и технолошке информације (софтверски кодови, алгоритми).

Члан 3.

Пословном тајном се нарочито сматрају:

1. **Истраживачки резултати:** Необјављени подаци из лабораторијских испитивања, сирови подаци са сензорских мрежа, прелиминарни резултати анализа и нацрти научних радова пре њиховог јавног објављивања.
2. **Интелектуална својина:** Алгоритми, базе података, структура софтверских решења, техничке спецификације хардверских уређаја развијених у оквиру пројеката Института, као и документација везана за припрему патентних пријава.
3. **Пројектни менаџмент:** Детаљни планови истраживања, предлози пројеката, буџетске алокације по специфичним позицијама које нису јавне, понуде партнера у међународним конзорцијумима и комерцијални услови сарадње са привредом.

4. **Know-how:** Специфичне лабораторијске процедуре, методе калибрације сензора и оптимизациони протоколи који Институту дају конкурентску предност на међународном тржишту.

Члан 4.

Не сматрају се пословном тајном информације:

1. Које су у тренутку давања постале општепознате.
2. За које постоји обавеза објављивања на основу закона, а нарочито информације о трошењу јавних средстава искључиво у мери у којој то налажу прописи о слободном приступу информацијама од јавног значаја.
3. Које указују на угрожавање јавног здравља, безбедности или животне средине, у складу са чланом 4. Закона о слободном приступу информацијама.

Члан 5.

Институт спроводи политику отворене науке у складу са чланом 6. Закона о науци и истраживањима. Истраживачи су дужни да обезбеде приступ публикацијама и подацима чим се стекну услови који не угрожавају заштиту интелектуалне својине или комерцијалну вредност пројекта. Сви резултати и подаци настали на пројектима Института сматрају се пословном тајном до момента јавног објављивања било у формату публикације или на други начин. Директор, на образложен предлог руководиоца пројекта, доноси одлуку којом се одређени подаци или резултати изузимају из режима пословне тајне ради омогућавања отвореног приступа.

Члан 6.

Институт примењује мере заштите које обухватају:

1. Енкрипцију осетљивих истраживачких података и комуникационих канала.
2. Системе за управљање правима приступа, где сваки истраживач има приступ искључиво подацима неопходним за његов рад.
3. Обавезно означавање докумената ознаком „ПОСЛОВНА ТАЈНА“.
4. Вођење евиденције о лицима која су остварила увид у поверљиву документацију.

Члан 7.

Када Институт прими захтев за приступ информацијама од јавног значаја који се односи на документацију означену као пословна тајна, овлашћено лице дужно је да спроведе тест јавног интереса у складу са чланом 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Приступ ће бити ускраћен уколико би одавање информације изазвало тешке правне или економске последице по Институт (нпр. губитак могућности патентирања или конкурентности на тржишту), а те последице претежу над правом јавности да зна.

Члан 8.

Чланови Управног одбора имају право увида у документацију Института која садржи пословну тајну када је то неопходно за обављање њихове надзорне функције. Пре остваривања увида, сваки члан Управног одбора потписује Изјаву о поверљивости која остаје на снази и након престанка мандата а дата је у прилогу овог Правилника.

Члан 9.

Сви споразуми о сарадњи са другим научним организацијама или привредом морају садржати одредбе о заштити пословне тајне. Институт ће, по правилу, захтевати потписивање Уговора о поверљивости (Non-Disclosure Agreement - NDA) пре размене необјављених резултата.

Члан 10.

Повреда одредби овог Правилника, а нарочито неовлашћено откривање пословне тајне, сматра се тежом повредом радне обавезе у смислу члана 83. Закона о раду. Поред дисциплинске одговорности, лице које је повредило пословну тајну одговара за проузроковану материјалну штету у складу са Законом о заштити пословне тајне.

Члан 11.

Обавеза чувања пословне тајне траје две године од дана престанка радног односа или ангажовања, осим ако уговором или одлуком директора није одређен дужи рок за специфичне истраживачке пројекте.

Члан 12.

Одредбе овог Правилника немају ретроактивно дејство и не примењују се на све уговорне односе и пројекте започете пре његовог ступања на снагу. Сви постојећи уговори о сарадњи наставиће да се реализују искључиво према условима под којима су закључени.

Примена овог Правилника је супсидијарна у односу на уговоре које Институт закључује са домаћим и међународним институцијама, органима власти и фондовима. У свим случајевима где је уговором са финансијером или партнером предвиђен другачији начин руковања подацима, поверљивошћу или интелектуалном својином, уговорне одредбе имају приоритет над овим Правилником.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Института.

У Новом Саду, 31. марта 2026. године

Број: 954/01-8/2026
Датум: 31. март 2026.

Директор Института
Проф. др Владимир Црнојевић

ПРИЛОГ 1:

ИЗЈАВА О ПОВЕРЉИВОСТИ И ЧУВАЊУ ПОСЛОВНЕ ТАЈНЕ

Ја, _____,
(навести име и презиме)

у _____ својству

(навести функцију у Управном одбору или другом органу Института)

поводом остваривања увида у документацију Института дана _____ године, дајем следећу изјаву:

- 1. Потврда увида:** Потврђујем да ми је омогућен увид у документацију која представља пословну тајну Института БиоСенс, а која обухвата истраживачке резултате, технолошке спецификације, алгоритме или поверљиве комерцијалне податке.
- 2. Обавеза чувања тајне:** Обавезујем се да информације до којих дођем током увида нећу:
 - саопштити, предати или на било који други начин учинити доступним трећим лицима;
 - умножавати, фотографисати, преснимавати или на било који други начин трајно бележити;
 - користити у било коју другу сврху осим оне која је изричито наведена у одлуци о одобрењу увида.

- 3. Правни основ и сврха:** Увид вршим у сврху:

(навести тачну сврху и законску надлежност засновану на Статуту или закону).

- 4. Сукоб интереса:** Потврђујем:

- да не постоји однос између мене и било ког правног или физичког лица (конкурента, партнера или понуђача) који може утицати на моју непристрасност у вези са подацима којима приступам ;
- да немам директан нити индиректан финансијски, економски нити други приватни интерес за који би се могло сматрати да доводи или може довести до довођења у питање непристрасности или независности у вршењу моје функције у односу на пословну тајну којој приступам ;
- да ни ја ни са мном повезана лица не учествујемо у органима управљања нити имамо значајне уделе у власништву привредних субјеката чији би интереси могли бити у сукобу са интересима Института БиоСенс у конкретном случају.

- 5. Трајање обавезе:** Свестан/свесна сам да ова обавеза остаје на снази и након престанка мог мандата у Управном одбору или друге функције у Институту.

6. **Одговорност:** Упознат/упозната сам са чињеницом да неовлашћено откривање пословне тајне може представљати основ за накнаду материјалне и нематеријалне штете Институту, као и основ за кривичну одговорност у складу са законом.

У Новом Саду, дана _____ године.

Потпис даваоца изјаве: _____